

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 68/2013-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. D. B., H., zastúpenej advokátkou JUDr. T. V., K., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Er/2829/1999 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. D. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. októbra 2012 doručená sťažnosť Ing. D. B., H. (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Er/2829/1999.

Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že 27. augusta 1999 okresný súd vydal poverenie, ktorým poveril súdneho exekútora Ing. B. H. vykonaním exekúcie v zmysle návrhu oprávneného proti sťažovateľke ako povinnej. Predmetom exekúcie je vymoženie sumy 768,80 € s príslušenstvom, trov konania a trov exekučného konania. Peňažná pohľadávka oprávneného pochádza z podnikateľskej činnosti sťažovateľky, ktorú ukončila v roku 1996 z dôvodu platobnej neschopnosti. Súdny exekútor vykonáva exekúciu formou zrážok zo starobného dôchodku sťažovateľky. Okrem tejto exekúcie je na majetok sťažovateľky (spoluvlastnícke podiely k poľnohospodárskej pôde) iným súdnym exekútorom vedená iná exekúcia, ktorá dosiaľ nie je právoplatne ukončená.

Dňa 16. novembra 2011 sťažovateľka návrhom požiadala súdneho exekútora o odklad exekúcie, čo odôvodnila nepriaznivým vplyvom exekúcie na jej zdravie, nedostatkom peňazí na nákup liekov a potrebou zabezpečiť si vykurovanie počas zimy. Dňa 28. novembra 2011 súdny exekútor predložil návrh okresnému súdu. Pre účely posúdenia opodstatnenosti návrhu okresný súd vyžiadal od súdneho exekútora správu o príjmoch a majetku sťažovateľky, ktorú predložil 15. marca 2012. Dňa 22. marca 2012 sťažovateľka doručila okresnému súdu svoje vyjadrenie a listinné dôkazy o príjmoch a majetku. Okresný súd uznesením č. k. 0 Er/2829/1999-35 z 23. mája 2012 odklad exekúcie nepovolil, pričom sťažovateľku poučil v tom zmysle, že z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov môže u súdneho exekútora dohodnúť iný spôsob vykonania exekúcie.

Dňa 27. júna 2012 podala sťažovateľka predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v predmetnom exekučnom konaní, v ktorej poukázala na to, že exekúcia sa proti nej vedie už takmer 13 rokov, dĺžka exekúcie je neprimeraná a suma, ktorá ostane sťažovateľke po vykonaní zrážky zo starobného dôchodku, jej nepostačuje na živobytie. Túto sťažnosť predseda okresného súdu listom sp. zn. Spr 183/2012 z 19. júla 2012

vyhodnotil ako nedôvodnú a uviedol, že zo strany okresného súdu k žiadnym priesťahom nedochádza a že súdny exekútor vykonáva exekúciu v prípade existencie majetku a príjmov povinného až do úplného vyrovnania pohľadávky oprávneného.

Sťažovateľka v sťažnosti doručenej ústavnému súdu uviedla, že hoci má súdny exekútor vedomosť o jej sociálnej situácii, naďalej proti nej vedie exekúciu formou zrážok zo starobného dôchodku. Pohľadávka oprávneného v dôsledku úrokov z omeškania veľmi vzrástla a sťažovateľka nie je schopná splatiť dlh, ak sa nepredá nehnuteľný majetok (ktorý je predmetom inej exekúcie, pozn.). Konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 0 Er/2829/1999 je v rozpore s účelom ústavou zaručeného práva na konanie bez zbytočných priesťahov, pretože ani po uplynutí viac ako 13 rokov nie je právoplatne ukončené. Vedenie tejto exekúcie sťažovateľku, ktorá žije v právnej neistote a beznádeji, poškodzuje.

Sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Er/2829/1999 porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby okresnému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných priesťahov a zaplatiť jej finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 140/03, III. ÚS 118/04, III. ÚS 170/06).

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Er/2829/1999.

Ústavný súd konštatuje, že úlohou okresného súdu, ktorý je v exekučnom konaní exekučným súdom, je „dohliadať“ na exekučné konanie a v tomto konaní (ako jediný oprávnený) rozhodovať. Exekučný súd rozhoduje o návrhoch účastníkov exekučného konania predložených mu exekútorom, pričom v niektorých prípadoch má vzhľadom na obsah týchto návrhov zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) ustanovenú lehotu na svoje rozhodnutie. Rozhodnutím o tom-ktorom návrhu účastníka exekučného konania sa jeho úloha v exekučnom konaní v podstate končí. Dĺžku trvania exekučného konania, ktoré začína doručením návrhu na vykonanie exekúcie exekútorovi a pokračuje niektorým zo spôsobov vykonávania exekúcie ustanovených vo štvrtej časti Exekučného poriadku, exekučný súd nemá ako ovplyvniť. Pre úplnosť však treba dodať, že pokiaľ ide o odklad, resp. o zastavenie exekúcie, za splnenia podmienok ustanovených § 56 a § 57 Exekučného poriadku môže exekučný súd v niektorých prípadoch rozhodnúť aj bez návrhu.

Podľa § 2 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí (ďalej len „exekučná činnosť“). Podľa § 3 Exekučného poriadku exekútor vykonáva exekučnú činnosť nestranne a nezávisle. Pri výkone svojej činnosti je viazaný len ústavou, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy, zákonmi, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na ich vykonanie a rozhodnutím súdu vydanom v exekučnom konaní.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že hoci predmetné exekučné konanie trvá už viac ako 13 rokov, okresný súd v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (2. októbra 2012) o žiadnom návrhu sťažovateľky nerozhodoval. Na základe posledného návrhu sťažovateľky zo 16. novembra 2011 okresný súd uznesením č. k. 0 Er/2829/1999-35 z 23. mája 2012 odklad exekúcie nepovolil a sťažovateľku poučil v tom zmysle, že z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov môže u exekútora dohodnúť iný spôsob vykonania exekúcie. Toto rozhodnutie sťažovateľka prevzala ešte 22. júna 2012, kedy nadobudlo aj právoplatnosť.

Keďže v danom prípade ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označených práv sťažovateľky, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Z tohto dôvodu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky v nej uvedených.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. februára 2013